گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۵۳۶۱۳۲
چهارشنبه ۲۹ مهر ۱۴۰۵ ۱۷:۵۸

لندن و پاریس در تنگنای تأمین انرژی

همزمان با ادامه‌ی اختلال در تنگه هرمز و سرایت ناامنی به دریای سرخ، دو پایتخت اروپایی دو مسیر متفاوت برای مقابله با بحران انرژی در پیش گرفته‌اند. لندن میزبان سلطان عمان، میانجی اصلی منطقه، است و پاریس رئیس‌جمهور خود را برای تأمین سوخت به چهار کشور خلیج فارس فرستاده است. این گزارش هر دو سفر را بر پایه‌ی اطلاعات منتشرشده تا ۲۱ اکتبر مرور می‌کند.<br&#۴۷;>

پایگاه اطلاع رسانی دریا و نفت: برنت روز سه‌شنبه ۲۰ اکتبر کمی زیر ۱۰۹ دلار بسته شد و WTI نزدیک ۹۸ دلار معامله شد. قیمت در همان روز در بازه‌ای بیش از ۶ دلار نوسان داشت، چون معامله‌گران اخبار ضد و نقیض درباره‌ی مذاکرات پایان جنگ آمریکا و ایران را ارزیابی می‌کردند. یک دیپلمات درگیر مذاکرات گفته است گزارش‌های مربوط به نزدیک بودن توافق دقیق نیست. فشار اصلی بر بازار فرآورده‌هاست. آژانس بین‌المللی انرژی در گزارش ماهانه‌ی اکتبر هشدار داده محدودیت‌های بازار دیزل می‌تواند تا سال آینده ادامه یابد. در همین بازه، حملات به نفتکش‌ها در تنگه هرمز و خلیج عمان تشدید شده و حوثی‌ها به تأسیسات عربستان، از جمله مقر آرامکو در ظهران، حمله کرده‌اند.

بخش اول: سفر دولتی سلطان عمان به بریتانیا

چارچوب سفر

سلطان هیثم بن طارق از ۲۰ تا ۲۲ اکتبر ۲۰۲۶ به دعوت پادشاه چارلز سوم در بریتانیا سفر دولتی دارد و قلعه‌ی ویندزور میزبان بخش آغازین آن است. این نخستین سفر دولتی یک حاکم عمان به بریتانیا از مارس ۱۹۸۲ است، زمانی که سلطان قابوس میهمان ملکه الیزابت دوم بود. استقبال رسمی با حضور پادشاه، ملکه، شاهزاده ویلیام و همسرش انجام شد و شب نخست ضیافت دولتی با حدود ۱۶۰ میهمان برگزار شد.

پیام سیاسی: میانجی‌گری و تنگه هرمز

پادشاه بریتانیا در ضیافت از تلاش‌های مسقط برای بازگشایی تنگه هرمز قدردانی کرد و عمان را گفت‌وگوکننده‌ای قابل‌اعتماد برای همه‌ی طرف‌ها خواند. این سخنان در شرایطی بیان شد که عمان از دو سو زیر فشار است. به گزارش آسوشیتدپرس، ترامپ در اوت تهدید کرده بود عمان را بمباران کند، پس از آنکه ایران از توافق با این کشور درباره‌ی مسیرهای کشتیرانی در هرمز خبر داد. دفتر نخست‌وزیر بریتانیا نیز پیش از سفر بر تعهد لندن به امنیت عمان تأکید کرده است.

پیوندهای نظامی و راهبردی

بریتانیا از زمان استقلال عمان روابط نظامی نزدیکی با این کشور داشته است. افسران و درجه‌داران نیروی هوایی بریتانیا هنوز در برخی نقش‌ها در ارتش عمان خدمت می‌کنند و پایگاه دریایی بریتانیا در دقم، بر ساحل دریای عرب، از عملیات این کشور در منطقه‌ی خلیج فارس پشتیبانی می‌کند. موقعیت دقم، بیرون از تنگه هرمز، آن را در شرایط اختلال در این آبراه اهمیتی ویژه می‌بخشد.

بخش اقتصادی

قرار است روز چهارشنبه ۲۱ اکتبر نخست‌وزیر بریتانیا، اندی برنهام، سلطان را در داونینگ‌استریت بپذیرد. به گفته‌ی دفتر او، دو طرف باید توافقی برای افزایش سرمایه‌گذاری دوسویه امضا کنند که بر پایه‌ی «مشارکت سرمایه‌گذاری حاکمیتی بریتانیا و عمان» است. گزارش‌ها از یک پیمان امنیت دریایی با هدف تبادل بیشتر اطلاعات نیز خبر می‌دهند. حوزه‌های سرمایه‌گذاری مطرح‌شده شامل انرژی‌های تجدیدپذیر، فناوری، مواد معدنی حیاتی، فضا، سلامت و خدمات مالی است.

توجه: تا زمان تنظیم این گزارش، متن و جزئیات این توافق‌ها منتشر نشده و بیان آن‌ها در اخبار به صورت «قرار است امضا شود» است.

بخش دوم: گشت خلیج فارس رئیس‌جمهور فرانسه

برنامه‌ی سفر

امانوئل ماکرون از ۱۹ تا ۲۱ اکتبر به چهار کشور کویت، امارات، بحرین و قطر سفر می‌کند. کاخ الیزه هدف را بازگشت ثبات و آزادی کشتیرانی در هرمز، و نیز حفاظت و متنوع‌سازی منابع و مسیرهای انتقال انرژی اعلام کرده است. این سفر پس از آن اعلام شد که فرانسه با بحران هزینه‌ی زندگی ناشی از گرانی انرژی روبه‌رو شد و آخر هفته در کشور اعتراض‌هایی خشونت‌آمیز رخ داد. ماکرون در سخنرانی ۱۸ اکتبر گفت برای تأمین سوخت و گاز به خلیج فارس می‌رود.

فشار داخلی در فرانسه

به نوشته‌ی الجزیره، اختلال در عرضه‌ی فرآورده‌هایی مانند بنزین و گازوئیل باعث شده بود در برهه‌هایی تا ۲۰ درصد جایگاه‌های سوخت فرانسه هر دو را نداشته باشند. در اواخر سپتامبر هم ماکرون اعلام کرده بود فرانسه «ابزارهای نظامی» برای حفاظت از پایانه‌ی ینبع در دریای سرخ به عربستان می‌فرستد. این پایانه راه اصلی صادرات نفت عربستان در شرایط اختلال در هرمز است.

حاصل سه ایستگاه نخست

کویت: در روز نخست، فرانسه و کویت هشت توافق و سند همکاری در حوزه‌هایی مثل دفاع، هوش مصنوعی و سرمایه‌گذاری امضا کردند.

امارات: ماکرون با شیخ محمد بن زاید دیدار کرد. دو طرف بر هماهنگی بیشتر برای حفظ امنیت دریایی و عرضه‌ی جهانی انرژی و نیز گسترش همکاری در سرمایه‌گذاری، انرژی، فناوری پیشرفته و هوش مصنوعی تأکید کردند.

بحرین و تعهدات دیزل: الیزه اعلام کرد از امارات و بحرین هر کدام حدود ۱۰۰ هزار تن در ماه تعهد دیزل اضافه گرفته شده است. با احتساب عربستان، مجموع تعهدات ماهانه به ۲۹۵ هزار تن رسیده که کمی بیش از ۱۰ درصد مصرف فرانسه است.

قطر: نخستین سفر دولتی

ماکرون روز سه‌شنبه ۲۰ اکتبر برای سفری دولتی دوروزه وارد دوحه شد. امیر قطر این را نخستین سفر دولتی یک رئیس‌جمهور فرانسه به قطر توصیف کرد. در هیئت فرانسوی مدیران‌عامل توتال‌انرژی و انجی حضور دارند و توتال‌انرژی در پروژه‌ی توسعه‌ی میدان شمالی شرق (North Field East) شریک قطر انرژی است که بزرگ‌ترین پروژه‌ی تاریخ صنعت گاز مایع نامیده می‌شود. قطر در ۲۰۲۴ در سفر امیر به فرانسه تعهد ۱۰ میلیارد یورو سرمایه‌گذاری داده بود. دور گفت‌وگوهای راهبردی هم روز چهارشنبه برگزار می‌شود.

گزارش رسمی خبرگزاری قطر از دیدار سه‌شنبه شب، سرمایه‌گذاری، اقتصاد، امنیت و دفاع را برشمرده اما توافق تازه‌ای برای تأمین دیزل فرانسه اعلام نکرده است. وزارت خارجه‌ی قطر نیز گفته تلاش‌های میانجی‌گری برای بازگشایی تنگه هرمز ادامه دارد. ضمناً توافق‌های گازی قطر و فرانسه موضوعی جدا از دیزل است.

تحلیل تحریریه: دو رویکرد، یک گلوگاه

لندن روی امنیت و سرمایه می‌ایستد. بریتانیا مستقیماً مشتری نفت عمان نیست. ارزش عمان برای لندن در موقعیت جغرافیایی (دقم)، کانال ارتباطی با همه‌ی طرف‌های بحران و بازار سرمایه‌گذاری است. به همین دلیل بسته‌ی محتمل لندن بیشتر سرمایه‌گذاری و امنیت دریایی است تا قرارداد فروش نفت.

پاریس به دنبال عدد است. سفر ماکرون تحت فشار خیابان و جایگاه‌های بی‌سوخت انجام می‌شود و الیزه خروجی را با رقم (۲۹۵ هزار تن در ماه) اعلام کرده است. این رقم کمی بیش از ۱۰ درصد مصرف است و یعنی حتی در بهترین حالت، پاریس بخش بزرگی از کمبود را باید از جای دیگر جبران کند.

مسأله دیزل است، نه فقط نفت خام. هر دو سفر در بازاری رخ می‌دهد که فشار اصلی آن بر فرآورده‌هاست و هشدار آژانس بین‌المللی انرژی هم همین را تأیید می‌کند.

گلوگاه مشترک: هرمز. تا زمانی که امنیت آبراه برنگردد، تعهدهای تازه‌ی عرضه از خلیج فارس هم به مسیر ارسال وابسته است. به همین دلیل ماکرون روی مسیرهای جایگزین مانند ینبع هم کار می‌کند.

چه چیزهایی را باید دنبال کرد

متن و جزئیات توافق سرمایه‌گذاری و پیمان امنیت دریایی بریتانیا و عمان پس از دیدار داونینگ‌استریت و پایان سفر در ۲۲ اکتبر
نتیجه‌ی گفت‌وگوهای راهبردی فرانسه و قطر در ۲۱ اکتبر و هرگونه توافق انرژی
تحقق عملی تعهدهای دیزل (۲۹۵ هزار تن در ماه) در بازار فرانسه
روند مذاکرات آمریکا و ایران و اثر آن بر قیمت برنت و WTI

منابع

بلومبرگ، سی‌ان‌بی‌سی، آسوشیتدپرس، خبرگزاری فرانسه، الجزیره، ذی نشنال، قطر تریبیون و تارنمای رسمی دربار بریتانیا (دسترسی ۲۱ اکتبر ۲۰۲۶)